

Önéletrajz 70 sorban

Hetven sorban hetvenkedni ez lenne a feladat. Szerethető kihívás, de rémisztő is! Miképpen lesz a kőbányai srácból, rendező? Mondhatnám, családi hagyomány. Apám a Cine Cita-ban ösztöndíjas, filmrendezőnek készül, magyar filmekben asszisztens. Színiiskolában ismerkednek meg anyámmal. Egyik nagyapám orvos, de verseket ír, a másik belső építész. De amikor eszmélni kezdek, ez már a múlt. Anyám tanárnő, apám egyetemen tanít. A művészeti álmok nem képezik a napi beszélgetések tárgyát. De apám sokat fényképez, fotópályázatokra nevez. Nagyapám fotóalbumot szerkeszt és mesélődik a családtörténet. A közel húsz album ma is nagy értéket jelent számomra. Kis kőbányai lakótelep gyermekeivel vígan éltem életem: foci, kidobós, bicikli, sarki bandabeszélgetések lányok-fiúk együtt. Szerelem, a nagyobbak által beavatva az élet rejtelseibe. Kevés tanulás, jó iskolai jegyek. Belvárosi gyakorló gimnáziumba iratnak, az Apáczayba. Hirtelen közepesnél alig jobb tanuló lettem. Szerencsére hiúságom arra ösztökélt, hogy valamiben én is jó legyek. Tevékenykedem Horváth István naplójának iskolai kiadásában. Huszti Imréné tanárnő kortárs költőket adott a kezembe. Amatőr filmszakkör Holics tanár úrral, ahova fiatal filmesek is ellátogattak, de számomra az öltözködésük is üzenetértékű volt: a csizma, a dzseki stb. azt sugallta számomra, hogy a filmesek most jöttek a „magyar valóságból”, abból az igaziból, melyet megismerni csak a kiválasztottaknak, a filmeseknek lehet. Ez a kíváncsiságom a „hétköznapi élet” iránt bölcsész éveim alatt is megmaradt, jártam az Ormánságban szociográfiai felmérést csinálni, e közben voltam cigány családnál vendégségben, ettem ürgehúst ebédre. Mint filmes fiatal bekapcsolódtam az Egyetemi Színpad – ma már tudjuk legendás történetébe is. Filmekkel, filmesekkel ismerkedtünk, de magunk is tartottunk a filmek előtt bevezetőket. Az ezzel szerzett pénzt felelőtlenül lehetett költeni, meg lehetett hívni a barátokat a Kárpátiába, a Kedvesbe, a Bajtársba egy sörre, egy pogácsára, közösségi életet lehetett élni, sok dumával, vitákkal. Beleszerettem egyetemi csoporttársamba, László Gyula író, újságíró lányába s rajta keresztül megismerhettem egy erősen baloldali gondolkozásmódot. Az én értelmiségi családom világszemlélete pedig benne volt a zsigereimben. Ebből az eszmélkedésből azonban nem szabad kihagyni, a párizsi diáklázadásokat és Csehszlovákia megszállását sem. A másik fontos hatás a Balázs Béla Stúdió filmjeinek megismerése volt. Amikor ezeket az egyetemista élményeket elemeztem, nem hagyhatom szó nélkül az én furcsa magyarságomat. A világhírű külföldi filmeket élveztem, de a magyarokért rajongtam. Úgy éreztem, hogy ezek a magyar alkotások képezik a kapcsolatot köztem és a magyar valóság között. Ezért a megismerésért érdemes rendezőnek, filmesnek, televíziósnak lenni. Szerencsém volt, két állásajánlatot is kaptam. Nemes Károly hívott segédkutatónak a Filmtudományi Intézetbe és Zsurzs Éva hívott asszisztensnek. Olyan filmekben vehettem részt, mint a Fekete Város - 102 nap forgatásának izgalma, boldogsága: televíziós vagy, stábban dolgozol, közös cél vezérel. Szigorú főnök volt „Zsurzsanyó”, de arra is volt figyelme, hogy asszisztensei előmenetele is rendben legyen. Eck T. Imre, Nemere László, Mahrer Emil, Málnay Levente, Iván Pál, Muháros Attila mind-mind rendezők lettek a keze alatt. Szigorúan fogott minket, de tudta mikor kell az asszisztensét elengedni, hogy önállósodhasson, rendezővé válhasson. Lehetővé tette, hogy a munka mellett elvégezhessem a Filmművészeti Főiskolát. A hetvenből talán már sok is ennyi sort az indulásra szánni, de így most van bátorságom megfogalmazni művészi hitvallásomat, mely egész pályámon vezetett. Az, hogy valaki művész az egyfajta etika

hozzáállás a világhoz. E szemlélet következtében nem lettem olyan televíziós, mint sok kollégám – ezt nem elítélően mondom – hogy bemegy a televízióba, elvégzi a munkáját, majd hazamegy. Sok-sok produkciót csinál főnökei meglepedésére a tőle telhető legmagasabb színvonalon. Az életemből sok óra telt el úgy, hogy írók-költők, képzőművészek között nyüzögtem, próbáltam világlátásomat szélesíteni. Rájöttem, hogy az irodalom a lélek környezetvédelme, és erős lélek kell ahhoz, hogy a mindennapokban emberek tudjunk maradni. Talán ezért is lettem az irodalom és ezen belül elsősorban a költészet képernyőre vivője. A közel három évtized a Magyar Televízióban, ezernél is több műsor. Ezek felsorolása a lexikon feladata, de megtalálható honlapomon is. (www.babiczky.hu) Ezért most ezt át is ugrom, hisz nagyon megszorodtak az engedélyezett sorok. Egy nagyon fontos „epizódját” kell még megemlíteni szakmai életemnek. Négy év Pécsen vezettem rendezőként, ahol megtapasztalhattam, hogy a szakmai tudáson túl milyen fontos egy régió aprólékos, pontos ismerete. Fantasztikusan pezsgő volt akkoriban Pécs kulturális élete. Illyés ösbemutatók a színházban, élénk képzőművészeti és zenei élet és ehhez kapcsolódott a mindezt tükrözni kívánó körzeti televízió. Hogyan élünk, hogyan éljük, ahogy a célt Békés Sándor stúdióvezető megfogalmazta. Visszatérve a fővárosba ennek az élménynek a hatására is nyitottam a környezetvédelem felé, a Tájékozódás magazin létrehozója, egyik kitalálója lehettem. A színészek iránti szerelemem vitt a rádiózáshoz, nem kevés rádiójáték fűződik a nevemhez. Amikor a Médiaháború közepette a közszolgálati televízió műsorstruktúrája átalakult, a kereskedelmi televíziók megjelenésével egyre több lett a bulvár a Magyar Televízióban is, nem álltam kötélnek. Az MTV archívumában a kulturális értékek mentését vállaltam, irányítottam. Ennek a digitalizálási tevékenység eredményeként vetíthetők ma 50 év értékes televíziós alkotásai. Közben a Szegedi Egyetem Média szakán televíziózás kezdtem tanítani s tanítok ma is. Szeretem a fiatalokat, igyekszem nekik a tananyagot túl átadni valamit abból a tudásból, ami a mai bonyolult médiavilágban való eligazodáshoz szükséges. Televízió történeti könyvemben a „Szabadság tér 17, a Magyar Televízió tündöklése és...” megpróbáltam megírni a magyar televíziózás első ötven évének történetét. Idén 2015-ben talán megjelenik a Gondolat kiadónál Zsurzs Évának emléket állító könyvem. 2015. november 30-án belépve hetvenedik évembe úgy érzem a tükörbe nézve: nincs mit szégyellnem. Haladva a 70. sor felé nem rejthetem véka alá, hogy vannak még terveim: filmek és a Magyar Televízió történetének dokumentálása, mert ennek ismerete kultúrtörténetünk fontos része.

(megjelent: NAPÚT évkönyv 2016)